

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 5C/12/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8811206420
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 06. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Bérešová
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2012:8811206420.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudkyňou JUDr. Evou Bérešovou v právnej veci žalobcu SKP, k.s., Lazovná 64, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 44 915 691, správca konkurznej podstaty úpadcu KFZ Sys, s.r.o. „v konkurze“, Košútska 1342, Sládkovičovo, IČO: 36 814 148, zastúpeného JUDr. Pavlom Konečným, advokátom so sídlom Banská Bystrica, Hurbanova 14A p r o t i žalovanému P. D., N.. XX.XX.XXXX, A. E. XXX/XX, M. N. C., o zaplatenie zmluvnej pokuty, t a k t o

rozhodol:

Žalobu z a m i e t a .

Žalobca n e m á právo na náhradu trov konania a žalovanému sa ich náhrada n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplatenia zmluvnej pokuty v sume 429,78 eur s odôvodnením, že žalovaný včas neplnil zmluvné povinnosti, ktoré pre neho plynuli z uzavretej zmluvy so spoločnosťou DRUKOS, a.s.. Nárok na zmluvnú pokutu uplatnil v súlade so Všeobecnými obchodnými podmienkami (VOB), ktoré tvorili neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Podľa nich sa žalovaný pri omeškaní s plnením peňažného záväzku zaviazal zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 0,1% denne z dlžnej sumy za každý deň omeškania. Poukázal na listinné dôkazy, ktorými došlo k niekoľkonásobnému postúpeniu uplatnenej pohľadávky. JUDr. Marta Todeková, správkyňa konkurznej podstaty úpadcu DRUKOS, a.s., Dodatkom č. 1 z 27.3.2006 k zmluve o postúpení pohľadávok zo 16.3.2006 postúpila postupníkovi Q. S. i peňažné pohľadávky predstavujúce zmluvné pokuty. Medzi nimi i pohľadávku voči žalovanému. Q. S. dňom, keď nadobudol peňažné pohľadávky predstavujúce zmluvné pokuty, uzavrel zmluvu o ich postúpení s postupníkom - spoločnosťou MEDIATION KMCH s.r.o., ktorá zmluvou z 23.2.2008 postúpila pohľadávky postupníkovi IVACO CONSULTANTS LIMITED so sídlom na Seychelloch. Táto spoločnosť zmluvou zo 17.5.2008 postúpila pohľadávky obchodnej spoločnosti AKROPOLIS

estates, s.r.o., ktorá zmenila obchodné meno na KFZ Sys. s.r.o.. Konkurz na túto spoločnosť bol vyhlásený uznesením Okresného súdu v Trnave z 25.7.2008, sp.zn. 31K 11/2008 a terajší správca bol do funkcie ustanovený uznesením z 10.11.2009. Preukázal tým oprávnenie na podanie žaloby.

Právny záujem na podanej žalobe odôvodnil tým, že žalovaný uzavrel 17.07.2001 so spoločnosťou DRUKOS, a.s. zmluvu o nájme s právom kúpy prenájatej veci č. 201007962, predmetom ktorej bol nájom hnutelných vecí v zmluve špecifikovaných. Za hnutelné veci podľa zmluvy mal zaplatiť 471,02 eur v 24 mesačných splátkach po 19,61 eur. Splátky bol povinný uhrádzať do 15. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci. S plnením povinnosti zo zmluvy sa dostal žalovaný do omeškania so zaplatením sumy 293,97 eur. Nárok pôvodného veriteľa spoločnosti DRUKOS, a.s. na zaplatenie dlžnej sumy bol priznaný rozhodnutím Okresného súdu Vranov nad Topľou v konaní pod sp. zn. 7Ro 112/2005, vrátane úroku z

omeškania. Nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vyčísliť za obdobie 4 roky spätne odo dňa napísania návrhu, t.j. od 15.7.2007, pričom žalovaný po podaní žaloby neuhradil žiadnu finančnú čiastku. Jeho omeškanie pretrvávalo a splnenie zmluvnej povinnosti bolo zabezpečené zmluvnou pokutou určenou percentuálnu čiastkou z dlžnej sumy denne. Poukázal pritom na článok I. VOP, ktoré boli neoddeliteľnou súčasťou uzavretej zmluvy. Zmluvná pokuta mala zabezpečovaciu a donucovaciu funkciu, a mala slúžiť aj k úhrade všetkých prípadných škôd v majetkovej sfére veriteľa, ktoré bolo možné v čase uzavretia zmluvy dôvodne očakávať. Keďže išlo o spotrebiteľskú zmluvu upriamil pozornosť na zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ktorý nahradil zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Uvedený zákon bol svojím obsahom transpozíciou smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES do slovenského právneho poriadku a neponechával celkom na voľnej úvahe súdov ich rozhodovanie ohľadom primeranosti zmluvnej pokuty ako zmluvnej podmienky. Bez ujmy pre dodávateľa zabezpečoval jednoduchšie, ale predovšetkým jednotnejšie pravidlá pri posudzovaní súhrnu sankcií spojených s porušením záväzku spotrebiteľa. Poukázal na §1 ods. 1 písm. b zákona č. 129/2010 Z. z., podľa ktorého za spotrebiteľský úver je potrebné považovať každé dočasné poskytnutie finančných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej spotrebiteľovi veriteľom bez ohľadu na právnu formu, pričom v zmysle dôvodovej správy sa odloženou platbou rozumie aj splátkový nákup, resp. predaj, a to v kontexte citovanej smernice. Zákon o spotrebiteľských úveroch možno aplikovať aj na predmetnú zmluvu doloženú do súdnehopisu.

Žalovaný sa k doručenej žalobe písomne nevyjadril a pojednávania vo veci sa osobne zúčastnil.

Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi predloženými žalobcom, ktorý sa osobne pojednávania nezúčastnil a výsluchom žalovaného sa zistil tento skutkový stav:

Žalovaný ako nájomca a spoločnosť DRUKOS, a.s. ako prenajímateľ uzavreli 17.07.2001 zmluvu o nájme s právom kúpy prenajatej veci, predmetom ktorej bol v zmluve uvedený tovar - Tip Top Ewa. Podľa obsahu zmluvy sa žalovaný zaviazal zaplatiť cenu nájmu po navýšení v sume 14.190,-Sk v 24 mesačných splátkach po 592,-Sk, splatnými vždy do 15. dňa v mesiaci.

Vo svojej výpovedi žalovaný uviedol, že si je vedomý podlžnosti voči spoločnosti DRUKOS, a.s., lebo uhradil iba časť splátok, ktorých výšku si z odstupom času nepamätal. Splátky uhrádzal podľa dohodnutej zmluvy, ale jedenásta splátka sa mu vrátila späť. S terajším žalobcom žiadnu zmluvu neuzatváral.

Zmluvu uzavretú žalovaným v roku 2001 súd podľa jej obsahu vyhodnotil ako zmluvu spotrebiteľskú, na ktorú sa vzťahuje právna úprava uvedená v §52 a nasl. Občianskeho zákonníka.. Právna úprava spotrebiteľských zmlúv sa stala súčasťou citovaného zákona jeho novelou č. 150/2004 Z.z., účinnou od 1.4.2004.

Podľa §879f, ods. 3, citovaného zákona, spotrebiteľské zmluvy podľa §52 uzavreté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona (1.4.2004) sa musia dať do súladu s ustanoveniami §53 a 54 tohto zákona a spotrebiteľské zmluvy o práve užívať budovu alebo jej časť v časových úsekoch aj s ustanovením §55 ods. 1, ak ide o náležitosti zmluvy, a s ustanovením §57 tohto zákona do troch mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

Podľa ods. 4 citovaného ustanovenia, ustanovenia spotrebiteľských zmlúv, ktoré nie sú dané do súladu s ustanoveniami § 53, 54 a 57 tohto zákona podľa odseku 3, sú neplatné po uplynutí troch mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona. Spotrebiteľ má právo odstúpiť od spotrebiteľskej zmluvy o práve užívať budovu alebo jej časť v časových úsekoch, ktorá nie je podľa odseku 3 daná do súladu s ustanovením §55 ods. 1 tohto zákona, ak ide o náležitosti zmluvy, a to do troch mesiacov po uplynutí lehoty podľa odseku 3.4.

Podľa §53 ods.1 Obč. zák., spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa ods. 4 písm. a/ citovaného ustanovenia, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy.

Podľa ods. 5 citovaného ustanovenia, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Žalobca nepreukázal, že došlo k zosúladieniu zmluvy uzavretej žalovaným so spoločnosťou DRUKOS, a.s. v r. 2001 s citovanými ustanoveniami Obč. zák.. Zmluva a VOP boli typovými listinami, ktorých obsah nebol individuálne dojednaný. Ustanovenia VOP obsahovali značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, pritom neboli individuálne dojednané. Podľa obsahu a formy išlo o zmluvné podmienky, s obsahom ktorých sa spotrebiteľ pre ich rozsiahlosť, odborný text a typ písma ani nemohol podrobne oboznámiť pred uzavretím zmluvy, o ktorú mal záujem. Vychádzajúc zo znenia citovaných ustanovení Obč. zák. súd považoval VOP tvoriace súčasť zmlúv o nájme uzavretých so žalovaným za neplatné, ktorá neplatnosť nastala zo zákona.

5C/12/2012-63

Podľa §544 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Zmluvná pokuta nebola individuálne dojednaná pre typový charakter nájomnej zmluvy i VOP. Chýbajúci prejav vôle spotrebiteľa takú zmluvu uzavrieť vylučuje možnosť domáhať sa jej zaplatenia.

Správkyňa konkurznej podstaty úpadcu DRUKOS, a.s., oprávnená domáhať sa splnenia záväzku u žalovaného, uplatnila voči nemu iba nárok na nezaplatené splátky s úrokom z omeškania. Nárok na zmluvnú pokutu neuplatnila a po vyhlásení konkurzu už postupovať predmetnú pohľadávku na tretiu osobu ani nemohla pre rozpor so zák.č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní. Neumožňoval jej to ani zák.č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve.

Postupujúc podľa citovaných ustanovení Obč. zák., obsahu listinných dôkazov a výpovede žalovaného súd žalobu zamietol. Dňom vyhlásenia konkurzu na majetok spoločnosti DRUKOS, a.s., t.j. dňom 8.1.2004 došlo k uzavretiu účtovnej knihy úpadcu a správkyňa konkurznej podstaty mala pohľadávky voči dlžníkom zahrnúť do podstaty majetku úpadcu. Splnitosť pohľadávok voči dlžníkom, vrátane nároku na zmluvnú pokutu, nastala vyhlásením konkurzu. Správkyňa konkurznej podstaty uplatnila nárok na splnenie záväzkov z uzavretých nájomných zmlúv podaním žaloby, ale nárok na zmluvnú pokutu neuplatnila. Nedala pritom zmluvu o nájme s právom kúpy prenajatej veci, vrátane VOP do súladu s vtedy už platnou novelou Obč. zák. č. 150/2004 Z.z., účinnou od 1.4.2004. Terajší žalobca bol štvrtým postupníkom predmetnej pohľadávky.

Zmluvná pokuta nebola dojednaná individuálne a dohoda o nej nemala zákonom predpísanú písomnú formu, lebo VOP považoval súd za neplatnú zo zákona. Práva a povinnosti môžu vznikáť iba z platných právnych úkonov a nárok žalobcu viažuci sa na platný právny úkon žalovaného v konaní preukázaný nebol. Z uvedeného dôvodu sa súd už nezaoberal výškou zmluvnej pokuty, ale v tej súvislosti poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove z 11.11.2010, sp.zn. 6Co 11/2010, zo 14.7.2011, sp.zn. 6Co 1/2011 i zo 16.12.2010, sp.zn. 6Co 80/2010.

O trovách konania rozhodol súd podľa §142 ods. 1 Obč. súd. por. (zák. č. 99/1963 Zb. v znení neskorších právnych predpisov; Občiansky súdny poriadok). Žalobca nebol v konaní úspešný, preto nemá právo na náhradu trov konania a žalovaný si trovy priznať nežiadal.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia na Krajský súd v Prešove, podaním na tunajšom súde.

Odvolanie musí obsahovať údaj, v akom rozsahu sa rozhodnutie napadá, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Rozsah v

akom sa rozhodnutie napadá a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§205 Obč. súd. por.).